

Helsinki 5.3.2014

Helsingin ilmatorjuntaa helmikuussa 1944 käsittelevät kirjoitukset toteavat, että

1. ilmatorjunnan sulkutuli käännutti viholliskoneet ennen niiden pääsyä kohteeseensa. Tämä oli it-miesten johtopäätös, kun he johtokeskuksen tutkakuvasta näkivät koneiden kääntyvän takaisin. Tämä on heidän mielipiteensä edelleen.
2. pommitusten tarkoituksena oli tuhota Helsinki ja tuhoalueen keskipisteenä on Vanhakirkko. -Myöhemmin löytynyt kartta osoittaa pommituskohteiden olleen tarkoin määrättyjä pistemaaleja ja tämän pistemaalikartan dipl ins. Carl-Fredrik Geust 12.2.2014 ja it-eversti Ahti Lappi 19.2.2014 esittivät Sotahistoriallisen seuran esitelmätilaisuuden esitelmissään.
3. Vuosaaren sytytetyt roviot harhauttivat vihollispommittajia luulemaan rovioiden osoittavan, että kaupunki sijaitsee siellä. -Myöhemmin ilmatorjuntaeversti Ahti Lappi on luopunut tästä käsityksestään.

Kun pommituksista oli helmikuussa kulunut 70 vuotta, niin tapahtumat saivat mediassa jälleen - täydellä syyllä - runsaasti huomiota, mutta vain ilmatorjunnan näkemyksen mukaisesti.

Helsingin Sanomissa 16.2.2014 Juhani Saarinen kirjoitti helmikuun 1944 pommituksista, että ilmatorjunnan sulkutuli pakotti neuvostopommittajat kääntymään takaisin ja tästä syystä Helsinki pelastui täydelliseltä tuholta.

Suomen ilmavoimien ehkä kokeneimmalla talvi- ja jatkosodan lentäjällä, lentokapteeni Aimo E. Juholalla - sotilaslentäjänä 1045 lentotuntia 45 minuuttia ja liikennelentäjänä KAR-Airilla 16400 tuntia, mm. muassa avustuslentoja Biafraan öisin - oli Helsingin pommituksista toisenlainen käsitys. Juhola on jo Varjolaivueessa. Suomen ilmavoimien silloisilla pommituslentäjillä on asiasta samanlainen käsitys kuin Juholalla.

Eläkkeellä ollessaan Juhola tutki dokumenteista sotien tapahtumia. Kirjasin hänen kertomansa ja hän hyväksyi kirjaukseni. Dokumentteihin ja hänen omaan kokemukseensa nojaavat alla esittämäni toteamukset.

1. Kun panee päällekkäin Helsingin ilmatorjunnan sulkutulen kartan ja esitetyn pommikoneiden kääntymiskohdan kartan, niin osoittautuu, että ne kääntyivät keskellä sulkutulua. Mutta ne eivät kääntyneet sulkutulun takia vaan pommikuormansa pudottamisen jälkeen, jolloin pommi lentää vielä nopeutensa takia eteenpäin kohti tarkoitettua maalia. Kääntymisen vain sattui

sulikutulen kohdalle.

2. Jos pommituslentäjä jättää tehtävänsä suorittamatta sulikutulen takia ja kääntyy takaisin, niin kääntymistä hän ei tee sulikutulella. Juhola: "Kukaan lentäjä ei ole niin tyhmä, että kääntyisi takaisin sulikutulella, vaan yrittäisi lentää mahdollisimman nopeasti sulikutulen läpi".

3. Jos vihollisen tarkoituksena oli Helsingin keskustan tuhoaminen, niin lyhin tie olisi ollut tulla suoraan etelästä. Kuitenkin pääosa pommikoneista tuli mantereelta kautta idästä ja koillisesta ja jatkoivat merelle. Mereltä tuli aluksi vain vähän koneita ja nekin hämäämistarkoituksessa.

4. Pommikoneiden lähestymisreitti ja poistumisreitti viittaavat siihen, että niiden tehtävänä oli pommittaa rannikon läheisyydessä olleet sotilaallisesti merkittävät kohteet kuten Santahamina, Laajasalon ja Herttoniemen polttoainevarastot, Hietalahden telakka sekä rautatieasema, Pasilassa olevat varastot ja Malmin lentokenttä, hallintorakennukset ja sotilaalliset kohteet. (Kohteiden kartta löytyi myöhemmin, joten Juholan johtopäätös pommitusten tarkoituksesta oli oikea.)

5. Laakapommitus oli summittaista ja vähemmän tarkkaa johtuen venäläisten kalustosta. Il-4 pommikone oli kömpelö ja tähtäyslaitteet huonot. Lisäksi osa miehistöstä oli kokematon. Ei ole ihme, että laakapommituksessa 3000 - 4000 metrin korkeudesta, kohteiden sijaitessa rannikon läheisyydessä, osa pommeista meni mereen.

6. Suomessa vierailut Helsingin pommituksissa yhden pommitusrykmentin päällikkönä viidellä lennolla toiminut kenraalileversti Vasili Reshetnikov mainitsi luennossaan 29.8.2004 Suomen ilmailumuseossa, että:

- hänen rykmenttinsä maalina oli Hietalahden telakka
- suomalaisen IT:n sulikutuli ei estänyt kohteelle lentämistä
- pommitusten tarkoitus oli irrottaa Suomi sodasta, ei tuhota kaupunkia
- kohteina olivat telakat, rautatieasemat, sotilaalliset ja hallinnolliset kohteet.

7. Ei ole tiedossa, että pommituslentäjät toisessa maailmansodassa missään olisivat jättäneet tehtävänsä suorittamatta ja kääntyneet takaisin ilmatorjunnan takia. Heinäkuussa 1944 Vuosalmella venäläisten kova ilmatorjunta ei estänyt suomalaisia pommituslentäjiä lentämästä kohteeseensa, kukaan ei kääntynyt takaisin.

8. Vielä voisin mainita, että Neuvostoliiton maavoimissa hyökkäysjoukon oli hyökättävä. Jos sotilas kääntyi takaisin, niin takana ollut politrucki ampui

hänet.

Jos pommikoneet saivat kääntyä takaisin ja jättää tehtävänsä suorittamatta ilman siitä seuraavaa rangaistusta, niin se olisi ollut poikkeus puna-armeijassa.

9. Vuosaaren roviot eivät harhauttaneet lentäjiä. Lentäjä kyllä erottaa kaupungin sijainnin yölläkin. Lisäksi pommitusten aikana hitaasti putoavat valopommit (putoamisaika jopa 5-6 min) valaisivat kaupungin.

Olli Kivioja

Pilvenveikot-klubin pj. 2001-2011

Jatkosodassa kk-sotamies ja pommikoneenohjaaja

Tempelikatu 6 B 29

00100 Helsinki

<okivioja@welho.com>

09-442 540

044-271 8384